Adviesraad
Sociaal Domein
OPSTERLAND

Adviesraad Sociaal Domein Opsterland

Gemeente Opsterland
College van B&W
Beetsterzwaag

Gorredijk, juli 2026

Onderwerp: advies van de Adviesraad Sociaal Domein Opsterland op de aanpassing Re-integratieverordening gemeente Opsterland 2023 naar aanleiding van de invoering van de Wet van School naar Duurzaam Werk per 1 januari 2026.

Geacht College,

Per 1 januari 2026 treedt de Wet van School naar Duurzaam Werk in werking. Deze wet vraagt van gemeenten dat zij hun re-integratiebeleid voor jongeren uitbreiden en actualiseren.
Daarom wordt de Re-integratieverordening Opsterland 2023 aangepast. De adviesraad sociaal domein geeft in dit advies zijn bevindingen en aandachtspunten mee voor een zorgvuldige en toekomst-bestendige uitvoering.

1) Integrale ondersteuning voor jongeren met meervoudige problematiek
De adviesraad sociaal domein constateert dat het aantal jongeren met zowel medische als psychosociale problemen toeneemt, ook binnen Opsterland. Hoewel de Wet van school naar duurzaam werk erkent dat deze groep een andere aanpak vraagt, biedt de huidige uitwerking onvoldoende garanties voor écht integrale ondersteuning.

De adviesraad sociaal domein ziet het risico dat begeleiding te eenzijdig wordt ingezet en dat jongeren daardoor uit beeld raken, met versnipperde hulp en verminderde effectiviteit als gevolg. Ook is onduidelijk hoe gemeenten structureel kunnen borgen dat deze jongeren tijdig passende, domein overstijgende ondersteuning ontvangen.

Advies aan het college
- Investeer in integrale begeleiding — Zorg voor één duidelijke regierol en een aanpak die medische, sociale en arbeidsgerichte ondersteuning verbindt.
- Versterk domein overstijgende samenwerking — Leg vast hoe onderwijs, zorg, jeugd en werk & inkomen gezamenlijk optrekken.
- Borg voldoende capaciteit — Richt de uitvoering zo in dat professionals tijdig kunnen signaleren, schakelen en begeleiden.
- Met deze maatregelen kan Opsterland voorkomen dat jongeren met complexe problematiek tussen wal en schip vallen en wordt de doelstelling van duurzaam werk daadwerkelijk haalbaar.

2) Jongerenparticipatie binnen de Wsdw
De adviesraad sociaal domein benadrukt dat betrokkenheid van jongeren bij zowel beleid als uitvoering van de Wet van school naar duurzaam werk niet alleen wenselijk is, maar essentieel. Jongeren zijn direct geraakt door deze wet; hun perspectief is daarom onmisbaar voor effectief en uitvoerbaar beleid.

Onderzoek naar jeugdparticipatie laat zien dat beleid beter aansluit, beter werkt en meer draagvlak krijgt wanneer jongeren zelf invloed hebben op de keuzes die hun toekomst bepalen. Dit geldt in het bijzonder voor trajecten richting opleiding, ondersteuning en duurzame arbeid.

Advies aan het college
- Veranker structurele jongerenparticipatie — Leg vast hoe jongeren meedenken, meepraten en meebeslissen.
- Maak inspraak laagdrempelig — Gebruik vormen die aansluiten bij jongeren.
- Betrek diverse jongeren — Zorg dat ook jongeren met ondersteuningsbehoeften worden gehoord.

Met deze stappen kan Gemeente Opsterland beleid ontwikkelen dat beter aansluit bij de leefwereld van jongeren en daarmee effectiever bijdraagt aan duurzame participatie.

3) Voldoende capaciteit voor uitvoering van de Wsdw
De adviesraad sociaal domein constateert dat Opsterland tegelijk te maken heeft met nieuwe verplichtingen uit de Wet van school naar duurzaam werk en structurele bezuinigingen binnen het sociaal domein. Deze combinatie brengt risico's met zich mee, omdat de Wsdw extra inzet vraagt voor uitvoering, regie en monitoring.

Zonder voldoende capaciteit ontstaan risico's op versnipperde uitvoering, privacy overtredingen, onvoldoende monitoring en jongeren die uit beeld raken.

Advies aan het college
- Borg voldoende personele capaciteit — Zorg dat de gemeente haar wettelijke taken kan uitvoeren.

4) Regionale samenwerking en duidelijke regie
De adviesraad sociaal domein constateert dat de uitvoering van de Wet van school naar duurzaam werk sterk leunt op regionale samenwerking, terwijl de wet onvoldoende duidelijk maakt wie waarvoor verantwoordelijk is. Daarnaast ziet de adviesraad sociaal domein dat regionale voorbereidingen voor de nieuwe wettelijke taken nog ontbreken, wat een risico vormt voor Opsterland in de uitvoering.

Advies aan het college
- Neem regionale regie — Agendeer de voorbereiding en zorg dat partners gezamenlijk optrekken.
- Maak duidelijke afspraken — Leg samenwerking, rolverdeling en gegevensdeling structureel vast.
- Borg tijdige ondersteuning — Voorkom dat jongeren tussen wal en schip vallen door goede afstemming met onderwijs en het Doorstroompunt.

5) De adviesraad sociaal domein adviseert het college om actief te investeren in het vergroten van het aantal passende en duurzame werkplekken voor jongeren met ondersteuningsbehoefte. De huidige arbeidsmarkt biedt onvoldoende werkgevers die langdurige begeleiding kunnen bieden, terwijl de Wsdw hier wel van uitgaat. Dit vraagt om gerichte inzet van de gemeente.

6) De adviesraad sociaal domein adviseert het college om binnen de uitvoering van de Wsdw structurele nazorg te borgen, omdat de wet zich vooral richt op uitstroom naar werk en onvoldoende

op het behoud van werk. Jongeren met ondersteuningsbehoefte lopen hierdoor een verhoogd risico op terugval en uitval. De adviesraad sociaal domein adviseert om: nazorg als vast onderdeel van begeleiding op te nemen, minimaal in de eerste 6–12 maanden na plaatsing;

7) De adviesraad sociaal domein kan het college adviseren dat de Wsdw alleen uitvoerbaar is wanneer regionale samenwerking, integrale ondersteuning, voldoende capaciteit en duidelijke rolverdeling structureel worden geborgd — anders lopen kwetsbare jongeren het risico uit beeld te raken.

Gemeentelijke verantwoordelijkheid binnen de Wsdw:
De adviesraad sociaal domein benadrukt dat de gemeentelijke verantwoordelijkheid binnen de Wet van school naar duurzaam werk weliswaar gedeeld is, maar niet beperkt. Gemeenten hebben een duidelijke taak in ondersteuning, regie en samenwerking. Actieve invulling hiervan is noodzakelijk om te voorkomen dat jongeren met ondersteuningsbehoeften uit beeld raken.

Met vriendelijke groet,

Ine Jansen
Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Opsterland